

KÜLÜGYMINISZTERIUM

Országgyűlés Hivatala

Dokumentációs szám: K/13361/1

MINISZTER

Érkezett: 2013 DEC 21

Baráth Zsolt úr

országgyűlési képviselő

Jobbik Magyarországért Mozgalom Országgyűlési Képviselőcsoportja

Magyar Országgyűlés

Budapest

KüM/23905-1/2013/Adm

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdésében foglaltak alapján írásbeli választ igénylő, „*Milyen konkrét lépéseket és intézkedéseket tett a Kormány az elmúlt 3,5 évben a felvidéki magyarok kettős állampolgárságának megadása ügyében, ami nem eredményezi a magyar közösségek fel-, illetve beáldozását a szlovák állampolgársági törvény ellenében?*” című, K/13361. számú írásbeli kérdésére az alábbi tájékoztatást adom.

A magyar állampolgárság minden magyar számára elérhetővé tétele a 2010-es törvénymódosítás révén a kormányzati ciklus egyik legfontosabb eredménye. Ennek révén tudtuk begyógyítani a 2004. december 5-i népszavazás sebeit, és sikerét mutatja maga az a tény is, hogy a honosítási folyamat 2011. január 1-jei indulása után alig három évvel, 2013. december 5-én Böjte Csaba ferences szerzetes személyében az 500 000. honosított külhoni magyar tette le az állampolgársági esküt.

A magyar állampolgársági törvény végrehajtása a legnagyobb gondot Szlovákiában okozza, mert a pozsonyi kormányzat biztonsági kockázatként kezeli a kettős állampolgárságot. A módosított szlovák állampolgársági törvény hatályba lépése óta mintegy 670-en veszítették el szlovák állampolgárságukat, közülük 46-an a magyar felvétele miatt, a többség viszont cseh, német, osztrák vagy amerikai állampolgárrá válása okán. A szlovák szabályozás mellett, hogy megfélemlítően hat a szlovákiai magyar közösségre, azokat a szlovákokat is bünteti, akik külföldre költöztek.

Európában nincs egységes szabályozás az állampolgárságot illetően, az EU is tagállami kompetenciaként kezeli a kérdést. 2013 júniusában az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) döntést hozott két szlovákiai magyar beadványának ügyében, akiket a magyar állampolgárság felvétele miatt fosztottak meg szlovák állampolgárságuktól. A döntés értelmében beadványuk az EJEB kritériumai alapján nem befogadható, tehát magát a jogsértést nem is vizsgálta a Bíróság. Az Európai Parlament Petíciós Bizottságának kollégiuma (PETI) 2013. október 17-i ülésén javasolta a szlovákiai állampolgársági törvénnyel kapcsolatos magyar beadvány lezárását. A magyar EP-képviselők az eljárás felújítását sürgetik.

A többes identitás természetes európai jelenség, az erre épülő többes állampolgárság egyre elfogadottabb Európában, az ezt elutasító szlovák törvény pedig szembenegy a tendenciákkal. Meggyőződésünk, hogy a többes állampolgárság általában kedvező hatású, és azonos szövetségi és integrációs rendszerhez tartozó, széleskörűen együttműködő szomszédos államok esetében, ahol az érintettek mindkét állampolgárságukhoz egyaránt ragaszkodnak, biztonsági kockázatokról semmiképpen sem beszélhetünk. A közeljövőben várható a szlovák állampolgársági törvény ismételt módosítása, illetve a szlovák Alkotmánybíróság is bejelentette, hogy várhatóan 2014. január 22-én nyilvánosságra hozza döntését az állampolgársági törvénnyel kapcsolatosan 2011-ben beadott kérvény ügyében. Vélelmezhető, hogy a törvénymódosítás, illetve az alkotmánybírósági döntés nagy valószínűséggel azért húzódtott évekig, mert a szlovák fél olyan megoldást keresett, amely továbbra is megakadályozza a szlovákiai magyarok számára a magyar állampolgárság felvételét, míg a külföldre költözött szlovákok számára, például ottani lakhelyükre hivatkozással, lehetővé tenné az adott állampolgárság felvételét úgy, hogy mellette a szlovákot is megtarthassák. Az állampolgársági jognak ilyen felfogása ellentétben áll a szerződések logikájával, hiszen éppen azokat fosztják (fosztanak) meg szlovák állampolgárságuktól, akik a legtöbb szállal kötődnek az országhoz és akik az állampolgárságról sem akarnának lemondani.

A két külügyminisztérium szakértői az állampolgárság kérdésében immár négy fordulóban tárgyaltak, legutóbb 2013. november 19-én. Egyelőre áthidalhatatlan az álláspontok közötti különbség, noha a magyar fél rámutatott például a szlovák eljárás garanciális szabályainak azon hiányosságára, melynek értelmében más állam állampolgárságának megszerzésének pusztán vélelmezése esetén is törlik az illetőt a szlovák állampolgárok köréből.

A fentiekből kiviláglik, hogy a legfőbb probléma Szlovákia részéről továbbra is az irracionális félelem a magyar közösség identitásának erősödésétől. Ennek ellenére magyar részről tovább folytatjuk a bizalomépítésre irányuló törekvéseinket egyrészt a két állam, másrészt pedig Szlovákia és az ott élő magyar közösség között, annak érdekében, hogy minél hamarabb ők is szabadon felvehessék a magyar állampolgárságot, amennyiben azt igénylik.

Budapest, 2013. december „21”.

Üdvözlettel:

Martonyi János